Inleiding

De raad van de gemeente Opmeer heeft op 8 oktober 2020 de ambitie uitgesproken om de landelijke VANG-doelstelling van 100 kilo restafval per inwoner per jaar te willen bereiken en de afvalbeheerkosten beheersbaar te houden. Dit kan de gemeente bereiken door betere afvalscheiding en optimaal hergebruik van grondstoffen.

Er zijn al stappen gezet om dit doel te bereiken. Zo is in 2016 de bak aan huis voor plastic, blik en drinkpakken geïntroduceerd en wordt sindsdien de restafvalbak minder vaak opgehaald. Hiermee is een resultaat bereikt van 166 kilo restafval per inwoner in 2020.
Een mooie stap, maar nog niet voldoende om de landelijke doelstelling van 100 kilo te bereiken en ook de kosten beheersbaar te houden.

Een logische vervolgstap die de gemeente overweegt is de invoering van recycle-tarief. Inwoners krijgen met recycle-tarief zelf invloed op de hoogte van hun afvalstoffenheffing, doordat een deel van de heffing afhankelijk is van hoe vaak het restafval aangeboden wordt. Inwoners die hun afval goed scheiden, worden beloond met een lage(re) afvalstoffenheffing.

De gemeente Opmeer wil via deze bijeenkomst met de dorpsraden graag horen wat inwoners vinden van recycle-tarief en wat zij nog nodig denken te hebben om dit tot een succes te maken. Zijn er bijvoorbeeld bepaalde doelgroepen waar maatwerk voor nodig is? Of welke behoefte hebben inwoners om hun afval nog beter te kunnen scheiden?
De feedback die we tijdens de bijeenkomst hebben gekregen, wordt meegenomen in de verdere uitwerking van het Recycleplan, dat binnenkort wordt aangeboden aan college en raad.

Aanwezig

Robert Tesselaar (Gemeente Opmeer, Wethouder en voorzitter van de avond), Martin Smit (Gemeente Opmeer, Medewerker afdeling Ruimte en Ondernemen), Henk Mogezomp (Buitenorganisatie Advies, Procesbegeleider Recycleplan), Marieke Brieffies-Bielsma (HVC, Gemeenteadviseur), Marco Bakker (HVC, Programmamanager recycle-tarief), Martijn Tanger (HVC, notulist), Daan Gouwens (Dorpsraad Aartswoud), Jan Appelman (Gemeenschapsraad De Weere), Peter Groenland (Dorpsraad Hoogwoud), Christa Koelemeijer (Dorpsraad Spanbroek Opmeer), Keesjan Stapel (Dorpsraad Spanbroek Opmeer), Simon Loos (Dorpsraad Spanbroek Opmeer) en Tinus Waaijer (Dorpsraad Spanbroek Opmeer).

gemeente opmeer

hvc.
energie en hergebruik

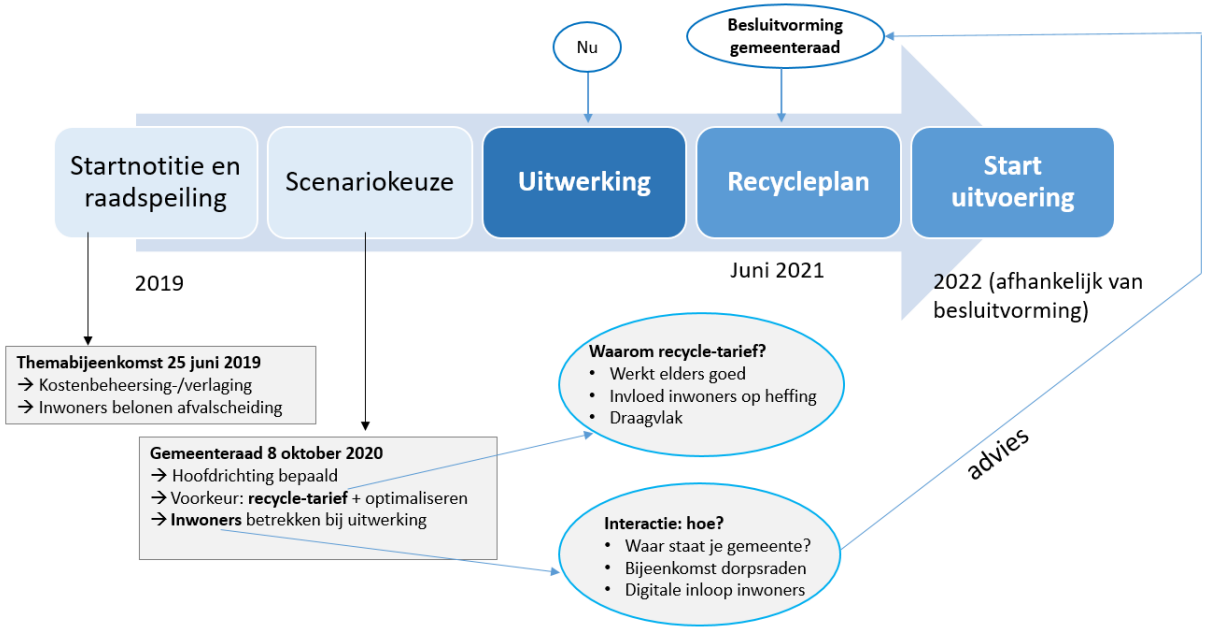
Notulen participatieavond dorpsraden Recycleplan Opmeer

8 april 2021

Waarom het Recycleplan?

- Geen actueel plan meer.
- Forse uitdagingen:
  - Stijgende afvalverwerkingskosten.
  - Landelijke doelstellingen: minder dan 100 kg restafval per inwoner per jaar en meer hergebruik (Van Afval Naar Grondstof).
  - Gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid.
- Heldere koers nodig: wat willen we bereiken en hoe gaan we met uitdagingen om?

Waar staan we?

Uitleg recycle-tarief

Beter afval scheiden en minder restafval overhouden: goed voor het milieu én inwoners krijgen invloed op de hoogte van hun afvalstoffenheffing. Dat is recycle-tarief. Het is een nieuwe manier van het berekenen van de afvalstoffenheffing.

Tijdens de avond hebben wij u een filmpje laten zien en een presentatie gegeven. U kunt het filmpje via onderstaande link nog eens terugkijken.

https://youtu.be/EEjPxXeSlnk

Daarnaast vindt u meer informatie op: https://www.hvcgroep.nl/recycle-tarief

Vragen

Tijdens de avond zijn diverse vragen gesteld, zowel via het scherm, als via de chat.

Er bestaat onbegrip over recycle-tarief. Er wordt gezegd dat ondanks dat inwoners het afval nu uitzoeken, dat het bij HVC alsnog uitgezocht moet worden. Dat zou voor andere gemeenten reden zijn om geen recycle-tarief te doen. Een ander gerucht is dat plastic in de oven gegooid moet worden om de oven op temperatuur te houden.

HVC: Wij staan voor inzamelen bij de bron. Samen met gemeente Opmeer proberen wij u via diverse kanalen zo goed mogelijk te informeren over wat waarin thuishoort, bijv. via onze afvalwijzer op de website en in de app. Alle verschillende stromen gaan naar de juiste sorteerhallen. Goed om te weten: ook uit uw restafval sorteren wij nog waardevolle grondstoffen.
Plastic wordt apart ingezameld en verhit en wordt niet in de oven gedaan voor extra verwarming. I.v.m. de huidige Corona-maatregelen is het nu wat lastiger, maar u bent van harte welkom om eens een kijkje bij ons te komen nemen.

Er was veel afval uit Italië geïmporteerd. Verbrandt HVC dat ook?

HVC: In diverse Europese landen is niet voldoende verbrandingscapaciteit voor het verwerken van restafval, waardoor het daar gestort zou moeten worden. Omdat storten van restafval slechter is voor het milieu dan verbranden in een ander land, is binnen Europa afgesproken dat landen elkaar helpen. In Nederland zijn 13 afvalenergiecentrales die bij voldoende ruimte naast restafval uit Nederland ook restafval kunnen verwerken uit Europese landen. HVC verbrandt huishoudelijk restafval en bedrijfsafval in de afvalenergiecentrales in Alkmaar en Dordrecht. Vanaf 2020 is er overigens geen restafval uit het buitenland verwerkt bij HVC.

"Wat als de bak niet vol zit als deze wordt aangeboden, omdat de bak stinkt?"

HVC: Het is mogelijk om uw bak aan huis voor restafval eerder aan te bieden i.v.m. stankoverlast. U betaalt echter wel per keer aanbieden en niet per gewicht. U kunt stank voorkomen door te werken met zakjes. Gebruik voor uw bak aan huis voor gft- en etensresten biologisch afbreekbare zakjes. Daarnaast helpt het om uw bak regelmatig schoon te maken met kokend water en een scheut azijn of groene zeep. Het is met name de stroom gft en etensresten die voor nare luchtjes kan zorgen. Deze bak wordt 1x per 2 weken geleegd.

"Wat zijn de argumenten van inwoners die negatief tegenover recycle-tarief staan?"

HVC: Er bestaan een hoop vooroordelen over het systeem recycle-tarief, zoals dumpingen die toe zouden nemen. In de praktijk blijkt dat dit allemaal wel meevalt en dat er goede maatregelen tegen te nemen zijn, die onze aandacht zullen hebben in het Recycleplan. Wat we zien is dat mensen moeten wennen aan een nieuw systeem. Nagenoeg de helft van Nederland is al over op recycle-tarief.

In de krant stond dat in Arnhem dumpingen vreselijk zijn toegenomen en dat Diftar daar is weggestemd?

Henk Mogezomp: 53% wilde er vanaf, 47% wilde door. Het is erg uitvergroot. Cijfers laten zien dat het restafval met 35% is gedaald. Een aantal achterstands-wijken had moeite met Diftar en meer vervuiling. Bij het invoeren van een prijsprikkel moet je anders kijken naar grote steden dan naar landelijke gemeenten.

"Gaat het op de afvalbrengstations hierdoor niet veel drukker worden?"

HVC: Nee. Bij recycle-tarief betaalt u voor het aanbieden van fijn huishoudelijk restafval. Dit mag nu ook al niet naar het afvalbrengstation worden gebracht.

Wij maken soms mee dat de grijze bak soms niet helemaal geleegd is, hoe werkt dat?

HVC: Het kan voorkomen dat er iets klem heeft gezeten in de bak, waardoor de bak niet helemaal goed is geleegd. In dat geval kunt u hier een melding van maken. Wij komen dan nogmaals langs, zonder dat u hiervoor hoeft te betalen.

Stille rapers, waar moete die met hun afval heen? Is daar aandacht voor?

Gemeente Opmeer en HVC: Daar is aandacht voor. Er wordt gekeken of hier maatwerk voor getroffen kan worden.

Hoe gaat het in het buitengebied? Waar dus nog zakken worden ingezameld?

HVC: Voor zakkenroutes worden alternatieven bedacht, zoals een ondergrondse container of bak aan huis.

Ouderen moeten steeds meer thuis blijven wonen en daardoor ontstaat er mogelijk steeds meer incontinentieafval. Worden zij gezien als een speciale doelgroep?

HVC: Ja. Het is mogelijk om hier maatwerk voor te treffen, zoals compensatie. De gemeente gaat hier nog een besluit over nemen.

"Is het tarief voor lediging per keer vastgesteld?"

HVC: Nee. Dit gebeurt pas als daadwerkelijk wordt besloten om recycle-tarief in te voeren. Bij het vaststellen van de afvalstoffenheffing zal de gemeente het tarief voor lediging per keer vaststellen.

Ik heb een vraag over de tariefverschillen. In Castricum wordt gerekend met € 247,52 en € 6,25 per bak aan huis voor restafval. Hoe kan het dat dit in Opmeer € 386,50 is? Waar komt dat prijsverschil vandaan? Ze werken al jaren met 3 bakken systemen. Als ik zo zie wat daar gebeurt dan verbaast het prijsverschil mij zeer.

Robert Tesselaar: Een deel van de kosten heeft geen verband met HVC, maar met de kosten van de eigen organisatie. Daar zit een belangrijk verschil in. Je kunt ervoor kiezen om dat kostendekkend te laten zijn. We gaan dit uitzoeken en jullie daarover informeren.

Ligt het tarief in de West-Friese gemeenten wel gelijk?

Henk Mogezomp: Nee, daar zitten ook verschillen in, bijvoorbeeld door btw en ambtelijke keuzes.

De kosten gaan na een aantal jaar evengoed omhoog?

HVC: Ja, dit komt door inflatie: stijgende kosten, o.a. voor verbranding (afvalstoffenbelasting). Niets doen betekent echter dat de kosten nog meer zullen stijgen, want hoe meer restafval de gemeente produceert, hoe hoger de kosten.

Marieke had het over een verdeling van 70% vast en 30% variabel en Marco had het over 80%/20%. Wat is het nou?

HVC: Daar moet nog een besluit over worden genomen. Gemeente Opmeer zal hierover besluiten bij het vaststellen van de afvalstoffenheffing.

Hoe staat u als dorpsraad tegenover recycle-tarief?

Simon Loos (Dorpsraad Spanbroek Opmeer: Ik was kritisch, maar de boodschap is overgekomen.

"Duidelijk statement. Ik denk dat het goed is om de landelijke doelstellingen te halen."

Peter Groenland (Dorpsraad Hoogwoud): Ik vind het nog wel een uitdaging om dit heel goed te communiceren naar de inwoners.

HVC: Er komt een communicatieplan om hieraan te kunnen beantwoorden. Zo weten alle inwoners wat recycle-tarief inhoudt en wat dit voor hen gaat betekenen. Daarnaast hopen we ook weer meer fysiek te kunnen doen, zoals afvalcoaches op weekmarkten, die inwoners kunnen informeren en adviseren over afvalscheiding.

Daan Gouwens (Dorpsraad Aartswoud): Ik sluit mij aan bij dhr. Loos en dhr. Groenland.

"Communicatie is erg belangrijk. Ook is het belangrijk dat er op scholen aandacht aan wordt gegeven."

Jan Appelman (Gemeenschapsraad de Weere): Ik zou graag willen weten wat dit voor mijn specifieke adres zou betekenen. Voorheen betaalde u dit, als u straks overgegaan bent naar recycle-tarief dan zou het financiële plaatje er zo uit zien. Ik zou graag per adres een rekenvoorbeeld hebben.

HVC: We nemen dit mee en kijken wat er mogelijk is, eventueel in onze app.

Christa Koelemeijer (Dorpsraad Spanbroek Opmeer): Laat mensen zien wat ze kunnen besparen. Welke beloning wacht je als je de bak minder vaak aan de weg zet?

HVC: In onze app is het al mogelijk om doelen te stellen voor het aantal keer aanbieden en jezelf daarmee uit te dagen. Daarnaast heeft u inzicht in de kosten. Het is helaas nog niet mogelijk om te zien hoeveel u heeft bespaard. Zoals aangegeven nemen we dit mee en kijken we wat er mogelijk is, eventueel in onze app.

Tinus Waaijer (Dorpsraad Spanbroek Opmeer): Iemand kan ook een kleinere bak nemen. Dat scheelt ook in de kosten, toch?

Robert en HVC: Sommige huishoudens kunnen een grotere bak niet kwijt. Dit is één van de redenen dat inwoners een kleinere bak aan kunnen vragen. Het tarief voor deze bak zal lager liggen dan een grotere bak, maar wanneer iedereen een kleinere bak neemt, kunnen we minder efficiënt inzamelen; het blijft dan nodig om veel te rijden, waarmee de inzamelkosten weinig tot niet dalen.